



Erasmus+



INDIVERSO

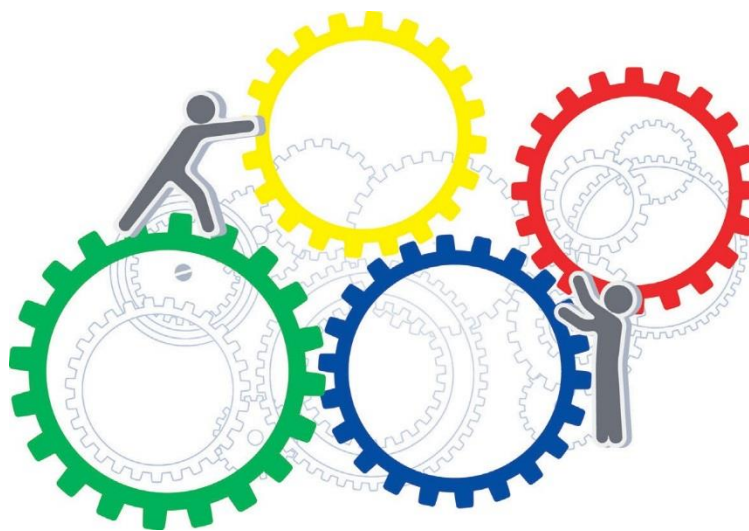
Inclusive diverse solutions for VET

INDIVERSO

Kaasavad lahendused kutseõppes

Erivajadustega inimeste nõustamine ja toetamine kutsehariduse omandamisel

Kriisiga toimetuleku strateegiad



Koostatud Erasmus+ rahvusvahelise koostööprojekti INDIVERSO raames.

www.indiverso-erasmus.eu



Toimetaja:

„INDIVERSO“ projektimeeskond

Projekti juhtimine:

Josefsheim gGmbH
Heinrich-Sommer-Straße 13
59939 Olsberg
Saksamaa
Koduleht: www.josefsheim-bigge.de



Projekti partnerid:

Fundação AFID Diferença
Rua Quinta do Paraíso, Alto do Moinho
2610-316 Amadora
Portugal
Koduleht: www.fund-afid.org.pt



Astangu
Kutser rehabilitatsiooni
Keskus
Astangu 27, Tallinn
Eesti
Koduleht: www.astangu.ee



Berufsbildungswerk Waldwinkel
Waldwinkler Straße 1
84544 Aschau am Inn
Saksamaa
Koduleht: www bbw-waldwinkel.de



Bundesverband der Angehörigen psychisch Kranker e. V.
Oppelner Straße 130
53119 Bonn
Saksamaa
Koduleht: www.psychiatrie.de



The Cedar Foundation
31 Ulsterville Avenue
Belfast BT9 7AS
Põhja-Iirimaa
Koduleht: www.cedar-foundation.org



Centro Studi Opera Don Calabria
Viale Don Calabria 13
44124 Ferrara
Itaalia
Koduleht: www.centrostudi-odc.it





FUNDACIÓN INTRAS
Calle de Santa Lucia 19
47005 Valladolid
Hispaania
Koduleht: www.intras.es

FUNDACIÓN
Intras

**Stichting Werkenrode
Arbeidsintegratie**
Kerkenbos 1003
6503 GJ Nijmegen
Holland
Koduleht: www.reacollegenederland.nl/
www.pluryn.nl



Tõendus põhise tugi:

Universität Kassel
Institut für Sozialwesen
Mönchebergstraße 19
34109 Kassel
Saksamaa
Koduleht: www.uni-kassel.de

**U N I K A S S E L
V E R S I T Ä T**

Projekti hindamine:

**Mariaburger Ausbildung und
Service gGmbH**
Unterer Torackerweg 8
72501 Gammertingen
Saksamaa

M A R I A B E R G

Von Mensch zu Mensch

**Kontakt küsimuste
korral projekti
kohta:**

Martin Künemund
Josefsheim gGmbH
Heinrich-Sommer-Straße 13
59939 Olsberg
Germany

JG **Josefsheim**
G R U P P E **Blgge**


E-post: m.kuenemund@josefsheim-bigge.de
Koduleht: www.josefsheim-bigge.de

Kuupäev: August 2017

Käesolev töövahend on koostatud rahvusvahelise Erasmus+ koostööprojekti INDIVERSO raames.

Projekti koduleht: www.indiverso-erasmus.eu

Töövahendi “Kriisiga toimetuleku strateegiad ” on välja arendanud projektipartner **Josefsheim gGmbH** Saksamaal

Töövahend on üks osa kaasamist toetavast lähenemisest, mis koosneb 7 erinevast töövahendist

Töövahend 1: Täiendavad sekkumised erivajadusega õppijatele	Moodul 1: Isikukeskne lähenemine tegevuskava koostamisel
	Moodul 2: Psühhomotoorne lähenemine - sotsiaalsete oskuste arendamine läbi liikumis- ja meeskonnamängude
	Moodul 3: Sotsiaalsete oskuste arendamine läbi loovtegevuste
	Moodul 4: Kogemusnõustamine
Töövahend 2: Info ja koolitused pedagoogilisele personalile	Moodul 1: Erivajaduste alase teadlikkuse tõstmine
	Moodul 2: Praktiline töövahend õppija toimetuleku hindamiseks koos soovitud teema toetamiseks õppetöös, praktilisel ja tööelus
	Moodul 3: Personali enesehindamisoskuste arendamine
Töövahend 3: Väljaõpe ja tööerakendumine läbi coachingu	Metoodiline abimaterjal kutsealase ettevalmistuse korraldamiseks läbi coachingu
Töövahend 4: Supervisioon ja kovisioon	Moodul 1: Supervisioon
	Moodul 2: Kovisioon - praktiline juhendmaterjal kolleegidevahelise nõustamise korraldamiseks
	Moodul 3: Kovisiooni moderaatorite koolitusmaterjal
Töövahend 5: Juhised kriisi ennetamiseks ja kriisiolukordades käitumiseks	Moodul 1: Kriisi ennetamine
	Moodul 2: Kriisi märkamine
	Moodul 3: Kriisiga toimetuleku strateegiad
Töövahend 6: Koostöö tööandjatega	Moodul 1: Tööandjate koolituspäeva korraldamine
	Moodul 2: Tööandjate nõustamine ja toetamine
Töövahend 7: Võrgustikutöö	Juhised piirkondliku koostöövõrgustiku loomiseks erinevate asutuste ja osapoolte vahel

Käesolev metoodiline materjal on mõeldud avalikuks kasutamiseks kõigile erivajadusega õppijatega tegelevatele organisatsioonidele. Seda on võimalik kasutada moodulite kaupa või erinevaid mooduleid omavahel kombineerides lähtudes oma eesmärkidest, huvidest ja vajadustest

INDIVERSO projekti elluviimist kaasrahastas Euroopa Liidu programm “Erasmus+”.

Sihtrühm

Õpetajad ja spetsialistid, kes on seotud kutsehariduse ja vaimse tervise probleemidega noorte inimeste tööle integreerimisega. Olukordade puhul, mida ei saa lahendada koolisisesealt, peaks kaasama sõpru, tuttavaid, keda abivajaja usaldab.

Õppijad, kes on sattunud kriisi.

Sissejuhatus

Vaimse tervise kriisi võib sattuda igaüks, noor või vana, igal eluetapil. Kutseõppe ajal tuleb noorel inimesel silmitsi seista mitmete muutuste ja väljakutsetega. Mõned õppijad kohanevad edukalt ning saavad hakkama nõudmistega, mida neile kutseõppes esitatakse. Teised tõmbuvad eemale või väljenduvad nende käitumises muud stressi tunnused.

Selle tulemuseks võivad olla konfliktid teiste õppijate või õpetajatega. On eriti oluline, et personal, kes töötab psühholoogiliselt kergesti haavatavate noortega omaks selleks vajalikke kompetentse.

Kriise, mis leiavad aset kutseõppe ajal, võib inimene kasutada ka kui võimalust isiklikuks arenguks ja kasvamiseks, et paremini teadvustada oma võimeid. Kriisiga toimetuleku strateegiate omandamine on sealjuures hädavajalik, et kindlustada tulevikus keeruliste elusituatsioonidega efektiivsem hakkama saamine. Kriisiga toimetuleku strateegiad hõlmavad näiteks valmisolekut konfliktidest rääkida, kasutada nõustamisteenuseid ning oskust ise aktiivselt otsida võimalusi konflikti tagajärgede leevendamiseks. Mõlemad, nii kriisist mõjutatu kui teda vahetult ümbritsevad inimesed peaksid endas vastavaid oskusi arendama, et neid vajadusel kasutada.

Töövahendi eesmärgid

Juhatada inimest abi suunas, andes suuniseid nii õpilastele, õpetajatele, kui teistele spetsialistidele ja lähedastele.

Töövahendi sisu kirjeldus

Töövahendid sisaldavad soovitusi ja juhiseid on mõeldud üldise teenäitjana. Nende kasutamine ei asenda vajadust kriisiolukorra süvitsi analüüsimise ja teraapilise sekkumise järele. Oluline on, et mistahes kriisiolukorras oleks õppijal alati mõne õpetaja toetus, kes saab vahendada suhteid tema ja teiste osapoolte vahel. Täiendavalt peaks õppija abi saama nõustamisteenustest, kus keskendutakse tema vajadustele ja käitumisele teiste grupi liikmete ja õpetajatega.

Soovitused ja juhised sisaldavad ka infot ja kontaktandmeid, kust abivajaja või kriisiolukorraga seotud teised õppija ja õpetajad võiksid täiendavat tuge saada.

Kirjeldatud soovitusi ja juhiseid ei ole lõplikud, vaid neid võib täiendada peale kriisiolukordades omandatud kogemuste läbimõtlemist ja arutelusid.

Töövahend sisaldab:

- Soovitusi neile, kes kriisi all kannatavad
- Juhiseid õpetajatele ning teistele spetsialistidele
- Teabeallikaid, kust leida lisainfot (nt. veebilehed)

Lisa 1 Juhised õpetajatele ja teistele spetsialistidele

Lisa 2 Soovitused abivajajale

Projekti on rahaliselt toetanud Euroopa Komisjon.
Publikatsiooni sisu peegeldab autori seisukohti ja Euroopa Komisjon ei ole vastutav selles sisalduva informatsiooni kasutamise eest.

